

SLOVENSKI NAROD.

Začneva vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in prazniki.

Storitev: Prostor 1 m/m × 54 m/m za male oglaševanje 27 m/m višine 1 K, nad to višino vsi oglasi 1 m/m × 54 m/m 1 K 50 v. Uradni razglasila in poslana ter notice isti prostor po 2 K, ženitne ponudbe in poroke povečano 80 K. — Pri naročilih nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inzertov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knabova ulica 5. b, priljubno. — Telefon St. 384.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po podlagi:
v Jugoslaviji:

		V Jugoslaviji:	V Inozemstvu:
celeotletno naprej plačan	K 180—		K 240—
polletno	90—		120—
3 mesečno	45—		60—
1	15—		20—

Pri morebitnem povračaju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljajo v prvič naročnino vedno 50% po nakaznic.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarje se ne moremo ozirati.

Uredilnik: „Slov. Naroda“ Knabova ulica 5. b, Ljubljana. — Telefon St. 34.

Doprave upozorno le podpisane in zadružne književnosti.

50% Retropisov na vrteč.

Posamezna številka velja 1 krona.

Poštnina plačana v gotovini.

Pismo iz Londona.

V Londonu, začetkom maja.

Politični in gospodarski položaj centralne Evrope ali bolje rečeno vsega kontinenta s svojo večno negotovostjo odvrača kapitalizem od snovanja podjetij in špekulacij sploh. Anglež je vse preveč hladnokrvni trgovec in igra le na gotovo. Zato je napačno, ako se misli, da bi Angleži nalagali svoj kapital v podjetja v inozemstvu. Kar se tiče Jugoslavije ali Srbije, se tu ničesar ne govori, v dnevnikih nič ne piše. Una terra incognita. Res čudno, kako se spreminja javno mnenje! Med vojno so bili Srbi najbolj poznanji, najhrabrejši, najpridnejši narod. Danes? Zamorec, storil si svojo dolžnost — — — Ali imate tam tako strogo cenzuro, da ne propušča ničesar v svet, ali pa bojkot od tukaj. V prvem slučaju vam vaša zunanjna politika lajko ogromno škoduje. Je pač po ceni, le do konca vojne delati propagando v inozemstvu. Prav dandanes bi morali veliko pisati, kričati, brez ozira na denarne žrtve, da bi se v sestovnem koncertu kaj slišalo o takem težko osvobojeni Jugoslaviji in da se pribori jugoslovanskemu narodu v krog svetovnih narodov, prostor, ki mu gre po njegovih ogromnih žrtvah v vojni in po njegovih sposobnostih.

V kričanju, mahinacijah in intrigah posnemajte Italijane, ki so se razumeli, povsod vrintiti v ospredje. Ne bodite in ne ostanite vedno le sentimentalni Slavjani. — — — D'Annunzio se je na Reki pač čisto udomačil. Po mojem mnenju je Jugosloveni vse preveč popustljivi, potrebujejo; morali bi ga že zdavnaj.

pognati tja, kamor spada — v morje.

Amerika je, ali je bila, z vami. Čim deli se vse to zavlačuje, tem manj simpatija za vas tukaj in v Ameriki. In na zadnje ostanete pred — izvršenim dejstvom. Jugoslavija brez Reke in Trsta bi jednačila Nemčiji z Hamburgom in Bremenom v angleških rokah.

Seim internationalist in s tem, v principu, pacifist, toda najprej vsakemu svoje. Jadransko vprašanje je za Jugoslavijo: »to be, or not to be« (biti ali ne biti). Tudi denarno vprašanje, valuta, je tesno zvezzano z reškim vprašanjem. Vaš kurz je zadnjičas vedno ugodnejši, na trgu se imata veliko zaupanja do vašega denaria. Ako bi se za vas ugodno rešilo jadransko vprašanje, bi pridobil dinar na dva do trikratni vrednosti.

Nekaj bi vam svetoval: Ne preprijetajte se toliko, ne delaite samo vaške politike! Osvobojeni ste! Osvobojenju, o osvobojenih, o tem pojmu bi se dalo pisati cele knjige. Ne menjajte vsak teden svojih ministrov, ne boste preveč domišljavi. Pa tudi Srbi naj opuste marsikie svoje trimo. Posvečajte se boli kulturnemu, gospodarskemu in socialnemu delu, da ne boste nekega dne razočarani.

Socialno gibanje pretresa celo Evropo, da, ves svet: kakor potresni sunek izbruhne močnejše sedaj tu, sedaj tam, preskušajoč svoje sile. In tu ni drugega izhoda, kakor s pravčasnimi reformami dobro parirati ali pa biti primerno pripravljen na vse.

hitro bi zvedele, da so jih vodili za nos. Italijanski proletarijat vidi v »samopomoči« edino rešitev iz sedanega napetega položaja. Da je revolucija njegov cilj, oziroma nasilno sredstvo v doseg, izboljšanja svojega socijalnega položaja, je razvidno iz krvavih dogodkov, ki se ponavljajo dan za danem štrom Italije.

Nejasnost politike v socialistični stranki, ki ogroža vedno bolj notranji položaj Italije, je nadaljevzrok, da se meščanske stranke prilagajo katoliški ljudski stranki, ki ima navidezno precej lažen program za reorganizacijo javnega gospodarskega in socialnega življenja, kar bi resilo Italijo pred političnim in gospodarskim polemom.

Nittijeva vlada ima močno omogočijo ravno v ljudski stranki. Glasilo glasilo ljudske stranke »Corriere d'Italia« piše, da bodo poslanci ljudske stranke odpri in ostro nastopili proti Nittijevi vladi, ki je s svojo slavostjo in nezmožnostjo sestaviti sedanega nevzdržnega položaja v Italiji. Tudi drugi, drugače vladi ne izaz-

ni listi napadajo Nittija z očitki, ki pričajo o resnično kritičnemu stanju Italije.

Take so dejanske razmere v Italiji v času, ko se vršijo neposredna pogajanja med Jugoslovijo in Italijo za »sporazumno« rešitev jadranskega vprašanja. Notranji položaj Italije je tak, da zahteva kolikor mogoče hiter sklep miru z našo državo, ki je zainteresirana na notranje — politične razvoje italijanskega kraljestva. V italijanskih političnih krogih so mnenja, da se bo po rešitvi jadranskega vprašanja notranji položaj Italije izboljšal v toliko, da se bodo lahko začele priprave za mirno likvidacijo sedanega kritičnega položaja.

Nitti ve dobro, zakaj »popušča« v jadranskem vprašanju. Zdi se, da naša sedanja vlada ni dobro poučena o Italijanskih bolezni, kajti iz vodilnih italijanskih časopisov je razvidno, da je naša mirovna delegacija veliko bolj odločna in nepustljiva, kakor na sedanja vlada v Beogradu.

Notus.

Plebiscit na Koroškem.

Komur so koroške razmere znane, posebno sedaj, ta ve, s kakšno silo delajo Nemci, da bi pridelejši ta lepi, da najlepši in najbogatejši kraj Koroške zase, ker dobro vede, da bi jim bilo s slovenskimi koroškimi kraji prihranjenja glavna skrbi zaračuni. Nemci za to žrtvujejo plebiscit ogromne svote in oblinjajo ljudem celo modrino z nebes, sajno da bi jih pridelejši za Avstrijo.

In kaj se je storilo na naši strani, da bi zagotovili plebiscitu ugoden izid? Prav malo.

Po listih se vse premalo piše o važnosti tega glasovanja. Skrbeti bi se moral, da se izda čisto kratka knjižica, katere namen bi bil v pojavu besedah razložiti vomen glasovanja, pri čemur bi bilo posebno povdarijati, kakšna bi bila usoda koroškega slovenskega ljudstva, ako pride pod nemški jarem.

Ta knjižica naj bi se delila od hiše do hiše. Če imajo Nemci toliko denaria, da preplavljajo s svojimi letaki cono A, pač tudi mi to zmoremo!

Ljudstvu je treba pomagati tudi v gmotnem oziru. Nai priskoči država na pomoč in skuša olajšati ljudstvu njegovo bedno stanje.

Vse premalo se kaže zanimanja prav v tem oziru po drugih krajih Jugoslavije. Zabolelo me je v srcu, da sem izvedel, da so se osebe, od katerih bi nikdar kaj takega ne prizakoval, izrazile: »Kaj nas briga Ko-

roška!« Nerazumljivo je to posebno zaradi tega, ker so se tako izrazile ebole, ki imajo gotovo interes na tem, da pripade ta del k Jugoslaviji,

Na Koroško se naj došljajo osebe, ki počnajo razmere in katere koroško ljudstvo poznata. Ti naj ljudstvu pojasnjujejo važnost glasovanja. Dobrodejno bo gotovo tudi vplivalo, ako se v coni A izplačajo priznanice glede pridržanih 20% oddanega denaria in se tu izjemoma ne porabi za vojno posojilo, kakor je to naznanjeno v uradnem listu.

Pariška konferenca je vrgla s plebiscitem gorečo bakijo v mirni dom koroških Slovencev. Preti jih najhujše, priskočimo jim na pomoč in pomagajmo jim, da s skrajnimi močmi otmemo dom koroških Slovencev za našo državo.

Kdor pozna Koroško, te lepe kraje, to dobro ljudstvo, kdor je poslušal te prekrasne narodne pesmi, ki jih prepeva to ljudstvo, ta bo se z vso vremenu in navdušenostjo lotil ob enajsti uri rešilnega dela za Koroško. Sto in sto let gledajo siva Peca, Obir, Košuta in druge široke gore na to ljudstvo, ki je bilo vedno slovensko in ki se klub vsem pritisnikom od strani Nemcev ni vdalo. Ali jih naj sedaj, ko jih vabi majka Slave v svoj objem, potisnemo po naši krvidi nazaj, da bodo za večno zasužnjeni? Ne! Potrudimo se, da bo iz stereotipnega »tužnega Korotana« postal

svoboden Korotan, srečen del naše velike Jugoslavije!

Pri tem ne pozabimo na Gospodsko polje, ki nam mora biti vedno pred očmi, kakor je bilo Srbom Kosovo polje.

Transporti živil iz Vojskodine v Sloveniju.

To izbruh je železničarske stavke, se je vršil transport živil bodisi žita, moka, koruze, ovsu, masti in slanine, tem potom, da je državna ali južna železnica poslala lastne vlake v Sombor, kateri so v približno 50 urah došli z živili v Ljubljano ter se je od tu blago zopet razdelilo na posamezne okraje. Ta običaj je bil najpripravnješi, ker je blago v primernem kratek času in nepokvarjeno doseglo svoj cilj.

Dostava teh prehranjevalnih vlakov, se je na nenadoma ustavila, ter je došel odlok, da se morajo železnični vozovi naročiti na oni postaji kjer se blago naklada, potem pa odpremiti z navadnim vlakom v Slovenijo. V nekoliko dnevih so se že pokazali nedostatki te odredbe. Ako že prej ni mogla železnica premagovati težkoč transportov v sledenih preoblega tovornega blaga, tem manj je bila potem kos svojih nalog, ker je manjkal povsod osobja, strojev in železniških vozov. Počasi se je začelo gromaditi blago na postajah, osobito so pa trpele pri tem razne aprob, države, pred vsemi žitni zavod, Vnovečevalnica za živilo in mast, Slov. zadruga, Ekonom. Gospodarska zadruga i. dr. aprob, zadruge. Naloženi železnični vozovi so bili pripravljeni za odvoz, prograzna vsled zmanjšanja prometa, toda blago je stalo na postajah, ker ni osobja ne strojev.

Dno tej težkoči je pa izbruh generalna stavka. Kar je bilo naloženega, vse je zastalo na odpremiti postajah, osebni vlaki so se prerivali z velikimi zamudami skozi fabrikant naloženih voz, blago se je kvarilo, gotovi elementi pa v smislu komunistične ideje si pravljajo deležna na blagu ali po domače rečeno plenili in kradli, da jih je bilo v veselje.

Ko je ponehal štrajk, se je premetel le deloma in počasi odprt. Vsega nagromadenega živila pa pri naboljši volji ni bilo mogoče hkrati zvoziti. Čast železničarjem, da so z vso vremenu se zavzeli za kar hitrejši transport, toda kaj pomaga en vlak na dan: jemlje do 50 vagonov, to je, če ima premog, kje naj se pa izpelje tisočne in tisoče voz, ki čakajo odpreme. Koliko je trgovcev, ki ponu-

Razmere v Italiji.

Težje so danes razmere v Italiji, težje nego so bile po katastrofi pri Kobaridu. Takrat se je Italija varala v upanju na boljše čase, danes pa niti upanja ni. Vse računa z realnimi razmerami, ki ogrožajo zapleten notranji položaj Italije.

Komunistična propaganda pojavlja se ne mesta, ampak tudi deželo. Socijalistični voditelji, ki so v začetku propagirali med maso komunistične ideje, so danes pasivni in ne zmorejo več zajeziti razdiralnega dela boljševiško navdahnjenih množic. Industrijsko delavstvo, ki stvari milijonsko proletarsko vojsko, hreni po revolucioni, katero so jim prorokovali voditelji, ki se pa danes polnomoma nič ne navdušujejo za revolucionarni preobrat po ruskem in madžarskem vzgledu. Tudi neštevilne vrste kmetov, ali bolje rečeno po-

sabo, kakor se pomenijo Štajerc, Korošec in Kranjec. Bratje smo! Ista kri! Vsi imamo jezik in same matere! Tako je, gospod glavar!

Zadaj nam to spoznanje zadostuje. A kako bo? Kakor Bog hoč! Naša skrb bode poslej, da se začne sinovi iste matere in istega jeziku tudi se ljubiti. Ko postanemo složni, nas nobena sila več ne premaga.

Zato je res tako strašno neveden ali pa se takega le dela? je dejal baron, ko je odšel glavar. »Evo! Berite, kar mi je tik pred obedom prinesel Wenigarev sel iz Postojne: z Ubeljskega do Ljubljane je romalo pismo dva dni... Nihče ga še ni brazen mene... Nesite ga gospodu dr. Wagnerju! Dobite ga tu spodaj na vrta. On pa vam da brati laški časopis, v katerem najdete Buonapartovo pismo na — na! Na nas, Vodnik! — Pojdite... Nitro ga poslovite in ga objavite že v prihodnjem številniku!«

In strimčenem Vodniku je izročil pismo, ki mu ga je podal župnik Wenigarev, a ga je pisal kapelan Pristavčar.

»Za Dogal! Za Dogal!« je vzvikal Vodnik in spred prestrelom podre oči v baroni.

Ta pa se je boljševiško zavrdil in ponovil nevaren:

»Za Dogal! ... Lepo želite li dr. Wagnerju! Teme si boste želeli, da boste vodili vodnik, ki je vodnik!«

Po drevoredu pa sta med tem se spremljala dr. Repič in dr. Wagner ter čakala Vodnika.

»To je nesramnost! Čisto navadna nesramnost!« se je razburial dr. Repič. »Ce so bili papeški generali nesposobni teperi, nihki kmetje začeli bojazliveti in menili smršni harlekini, ki so pred Francozi stramočno bežali, da so izgubljali svoje sandale, nači si Buonapartovnikar, da so Avstriji ravno taki! Presneto si opeče svoje predzadne prstne!«

»Mislite? — Baron Zois mi je povedal pravkar najnovejši Buonapartov izrek: Doslej sem premagoval armade brez novelinkov; od slej pa začenam premagovati novelinkite brez armade.«

Dr. Repič je občal.

»To da je dejal Buonapartov! To je francoska impertinenca, ki je vredna smučice!«

lajo horendne napitnine železniške mu osobi, da jih odpremijo blago, ker jim gneje ali se drugače pokvarja; če že odpremijo en ali dva takata vagona, obtičita zopet na prvi ali drugi postaji. — Da se izvozi ves ta park v Slovenijo s temi sredstvi, treba najmanj mesec dni, med tem se

pa pokvari in poizgubi dobrjen del blaga — Slovenija pa težko čaka na živila. —

Nujna potreba je, da se nemudoma pošle v Bačko osobje, strelj in vozovi, da se izogne neprocenljiv Skodi. — *

Politične vesti.

= Pogajanja za koncentracijsko vlado. Zagreb, 10. maja. »Rječ SHS« poroča iz Beograda. V soboto popoldne je konferiral dr. Vesnić z Ljubo Davidovićem, ki mu je razložil stališče demokratske zajednice glede vprašanja agrarne reforme in glede demisije sedanje vlade. Nato se je napotil dr. Vesnić k Stojanu Proticu, kateremu je naglašal, da demokratska zajednica nikakor ne more dopustiti, da bi koncentracijska vlada spremnila ali ukinila odredbe glede agrarne reforme, katere je izdala bivša demokratsko socialistična vlada, osobito pa ne naredbe z dne 14. februarja t. l. Takoj nato je bil Vesnić sprejet v avdijenci pri regentu, katerega je obvestil o poteku pogajani. Ob 16. je bil poklican v avdijenco k regentu Svetozar Pribičeviću, kateremu je regent sporočil, da so nastale vsled stališča parlamentarne zajednice v agrarnem vprašanju nove težkoče ter da želi, da se preko tega vprašanja čimprej preide do sestave močne koncentracijske vlade. Pribičević je obvestil regenta o stališču demokratske zajednice v vprašanju agrarne reforme, nakar je pozval regent na dnev Še dr. Vesniča. Nato sta konferirala oba državnika v navzočnosti regenta o tem vprašanju. Pribičević je podarjal, da zahteva parlamentarna zajednica od nove koncentracijske vlade, da ukine odredbe, ki jih je izdala demokratsko socialistična vlada, medtem, ko parlamentarna zajednica sama, sedaj, ko je bila na vladu, tega ni storila. Končno se je med obema državnikoma dosegel tak sporazum, da sta oba prevzela nalogu, da še enkrat intervenirata pri svojih strankah radi tega vprašanja. — V soboto popoldne je še imela demokratska zajednica sejo, na kateri je poročal o poteku pogajani Pribičević in je demokratska zajednica odobrila stališče Svetozara Pribičevića, naglašajoč, da nikakor ne more dovoliti, da bi nova koncentracijska vlada ukinila naredbe, ki jih je izdala demokratsko socialistična vlada. Tudi radikalni klub je imel sejo ter se posvetoval o tem vprašanju, nakar je posetil v nedeljo dopoldne dr. Momčilo Ninčić Svetozar Pribičević ter ga obvestil o sklepih. — Za danes dopoldne je sklicana sefa ministrskega sveta in se bo na njej odločilo, ali pride do sestave koncentracijskega kabineta, ali ne. Kroma same dela z vsemi silami na to, da pride čimprej do sestave take močne vlade, ker je to v interesu vse države, dočim bi v nasprotnem slučaju zašla naša država v vedno večji kaos in nered. V političnih krogih se smatra današnji dan kot kritični dan prvega reda.

= Kombinacije. Zagreb, 10. maja. Dopolnik »Rječi SHS« dozna iz Beograda: Pogajanja za koncentracijsko vlado se bližajo koncu. V novem kabinetu, ki bi ga sestavil dr. Vesnić, bi sedeli ti-le politiki: Svetozar Pribičević, Drašković, H. Krizman, Lukinić, V. Kukovec, Smoljaka, M. Laginja, Krnic, Stojan Protic, Momčilo Ninčić, Velizar, Janković, Trifunović, Anton Korošec in drugi. Pribičević bi prevezel ministrstvo prosvete, Ljuba Davidović notranje zadeve, Stojan Protic ministrstvo financ. Definitivno ministrska lista še ni ustavljena, tudi bansko mesto še ni zasedljeno. Te vesti, oziroma kombinacije dočim uradno še niso potrjene. — »Jutarnji list« poroča iz Beograda, da se je vsled držanja Proticeve grupe v vprašanju agrarne reforme že mnogo razpravljalo, da še ni dosegel sporazum, da pa obstoji upanje, da se bo tudi ta zapreka premagala. Kljub vsemu temu se že razpravlja o razdelitvi ministrskih portfeljev in se govori, da bo prevzel Stojan Protic ministrstvo za konstituanto. Sploh se v radikalnih krogih polaga veliko važnost na to, da dobre radikalci v svoje roke ministrstva za trgovino in industrijo, prehrano, železnice, finance, sploh vsa važnejša ministrstva.

= Kombinacije radi nove vlade in zagrebška javnost. Zagreb, 10. maja. V vseh tukajšnjih političnih krogih vlada veliko zanimanje za rešitev sedanjega kritičnega položaja, v katerem se nahaja sedanja vlada. Listi posameznih strank prinašajo dan za danem najbolj nasprotujejoče se vesti o stanju sedanja krize, vendar se iz vseh teh poročil zrcali eno, to je, da se bliža kriza vrhuncu in da je rešitev pričakovati že v par dnevnih.

= Odpor proti Ninčićovi »premiji« predsednik za finanze Rangrad

pa pojavlja in poizgubi dobrjen del blaga — Slovenija pa težko čaka na živila. —

Nujna potreba je, da se nemudoma pošle v Bačko osobje, strelj in vozovi, da se izogne neprocenljiv Skodi. — *

kao se nahajača meseca z Dušanom v Beograd, kjer bo imel važne konference z vladom. Na povratku bo posestil dr. Renner tudi Zagreb in Ljubljano.

= »Dnevnik« »Progress«. LDU. Beograd, 10. maja. Danes opoldne je izšla prva številka neodvisnega dnevnika »Progress«. Glavni urednički list je Simo Pandurović, Dragiša Vašić in Dušan Spolajević. List prinaša na celu z debelimi črkami nastopno: Dosti je pogalan. Vsa dežela zahteva najodločnejše, da se za vsako ceno preide preko strankarskih in osebnih razlik ter sestavi skupna vlada, ki bo edino jamstvo za svobodno volitve, ki bo predložila zakon za ustavotvorno skupščino ter razpisala volitve. To je edina usluga, ki morejo današnje stranke storiti državi, predno dobi narod besedo.

= Mednarodni kongres vojakov-proletarcev iz svetovne vojne. 4. 5. in 6. tm. se je vršil v Ženevi mednarodni kongres vojakov - proletarcev iz svetovne vojne. Kongres je otvoril znani francoski pisatelj Henri Barbusse, ki je napisal med vojno svetovnoznan roman »Ogen«. Barbusse je pozdravil vojake vseh držav, posebno one iz Nemčije in Avstrije ter rekel med drugim: Naš kongres ni navaden shod, ampak nekaj drznega in dramatičnega, ki prekaša vse dosedanje mednarodne kongrese. Organizirali se bomo materijelno in moralno. Prišli smo sem, da se upremo svetovni norosti, da izkoristimo v službi razuma moralno moč naših ran, našega trpljenja in naših obljub v streških jarkih. Bratili smo se vognu, toda to pobratimstvo je le pomnožilo človeške žrtve. Pred vojno se je treba pobratiti, zato smo prišli sem, da se pobratimo za slučaj novih vojen. To velja tudi za one, ki pridejo za nami. Zgodovinska doba človeških žrtev se mora zaključiti.

= V italijanskem parlamentu je cela vrsta poslanec intervjuelala vlado radi neuspehov italijanske vlade na konferenci v San Remu. Interpelanti so predvsem poudarjali, da so se glavna vprašanja glede Adrijane, Rusije in Nemčije, ki bi jih moral rešiti konferenca, zoper odločila za negotov čas. Italijanski interesi se pri razdelitvi stare otomanske države niso dovolj vpoštevali. Turčija je prišla popolnoma pod vpliv Francije in Anglije. Konferenca v San Remu je priznala Franciji z dovoljenjem Italije in Anglije pravico, da sme okupirati še nadalje nemško ozemlje. Poslanec Lanza di Trabia je izjavil, da bi bila najboljša rešitev jadranskem vprašanju londonski pakt, ne toliko da se ga uveljavlji, kolikor v strašilo Srbiji in Grčiji, ki bi bile tako primorane s pomocijo Francije in Anglije skleniti vojaško zvezo z Italijo. Federzoni je rekel, da ni več časa za kritiko in razmišljanje o jadranskem vprašanju. Pozval je poslanec vseh strank, naj storijo v zadnjem trenutku vse, da ne pride do bridkega razočaranja.

= Sestanek delavskih organizacij v Zagrebu. Zagreb, 10. maja. Danes se je vršila v delavskem domu posvetovanja radi ustanovitve delavskih zbornic po celi naši državi. Sklenilo se je, da se skliče za 15. t. m. sestanek vseh delavskih organizacij v Zagrebu, kjer bodo izrazili delegati posameznih delavskih organizacij svoje mnenje o ustanovitvi delavskih zbornic.

= Dijasko zborovanje v Beogradu. Zagreb, 10. maja. Danes ob 11. se je vršila skupščina dijaskih pobratimstev, da se izvoli novi odbor. Pred zborovanjem se je izvedelo, da se je vsled sklepa ministrskega sveta določilo, da se mora v najkrajšem času izprazniti prvo nadstropje učiteljskega doma, kjer stanujejo sedaj dijaki in da bodo zaprte za začetkom prihodnjega zimskega semestra vse dijaške menze ter ustavljene vse podpore, ker dijaštvu ne vrši svojih dolžnosti. Zborovanje je stalо pod vtičom teh vesti.

= Za uradnike v Vojvodini. Zagreb, 9. maja. Ministrstvo za finance je odobrilo predlog, da se občinskim in mestnim uradnikom v Vojvodini izplačuje od 1. aprila dalje dodatek k draginjskim dokladom po uredbi z dne 16. decembra 1919. Idu.

= Pogajanja za skupno komunalno delo med radikalci in demokratimi v beogradski občini. Zagreb, 10. maja. Med radikalci in demokratimi v beogradskem občinskem svetu so se pričela pogajanja radi skupnega dela v komunalni politiki beogradske občine. Radi odstotnosti podprtanjem in pretiranim zahtev radikalcev se pogajanja še niso mogla zaključiti. Radikalci zahtevajo kljub temu, da so v manjšini, zase mesto župana in polovico občinskih mandatov, dočim zahtevajo demokrati, da se uveljavlji star sporazum in da dobe zopet oni mesto župana.

= Poset dr. Rennerju. Zagreb, 10. maja. V dunajskih političnih krogih se zatrjuje, da odpotinja slovenski kansler dr. Renner, ki ga

je rabilo orožje proti vojaštvu, se bo smatralo mesto kot sedež revolucije. Infanterija bo streljala na upornike, ki bi metali kamene, obenem pa jih bo rasagnala kavalerija na najhitrejši način. Proti vsem onim, ki bi rabili orotja, bo nastopila infanterija

ja s strojnici, kavalerija pa s kanoni. Na one, ki bi streljali iz oken in kleti, se bo streljalo s strojnici in se bodo uporabile ročne granate. Na močno zidanе hiše se bo streljalo s kanoni. Da se uniči odpor na ulicah, se bodo rabili oklopni avtomobili.

Telefonska in brzozavorna poročila.

SESTANEK NAŠE IN ITALIJSKE DELEGACIJE.

LDU. Beograd, 10. maja. (Uradno). Minister za zunanje stvari dr. Trumbić je odpotoval v inozemstvo, da se sestane z italijanskim ministrom za zunanje stvari Scialojo, kjer se bodo nadaljevala pogajanja o rešitvi jadranskega vprašanja. Predsednik naše delegacije na mirovni konferenci Pašić je istotno pozvan, da pride v kralj, kjer se bo do vršila pogajanja. (Zakaj vlada sledno prikriva, kje se vrši ta sestanek? Urednik.)

TRGOVINSKA POGAJANJA ZA GRŠKO.

LDU. Beograd, 9. maja. Semkaj je prispel g. Kozinas, ki je najboljši poznavalec trgovinskih razmer na Balkanu. Namen njegovega prihoda je, pričeti v imenu grške vlade pogajanja z našimi merilnimi činitvami o izboljšanju trgovinskih razmer med Jugoslavijo in Grčijo. Pregovori se bodo v glavnem tikali izboljšanja tranzita blaga preko Soluna in ostalih grških luk.

NOVI TRANSPORTI ČEHOSLOVAKOV IZ SIBIRJE PREKO TRSTA.

Trst, 10. maja. Koncem tekočega tedna ima dospeti v našo luko transatlantski parnik »Mount Vernon« s 3450 čehoslovaškimi vojaki. Osenjani potem pripluje parnik »Titan« z 2000 čehoslovaškimi vojaki. Koncem maja ali začetkom junija prispe veliki transatlantski parnik »America« s 6500 in za njim »Pres. Grant« s 5500 Čehoslovaki. Ta dva parnika sta imela pripluti v severna pristanišča, ali sedaj sta že na potu v Trst.

500LETNICA JURIA PODJEGRADSKEGA.

LDU. Praga, 10. maja. (ČTU). V spomin 500letnega rojstnega dne kralja Jurija Podjebrada sta zgodovinsko društvo in društvo Hus predredila shode. Profesor Urbanek je imel slavnostni govor in poudarjal zasluge tega češkega kralja, ki je prvi proglašil načelo narodne češke države, ki je sedaj uresničena v češko-slovaški republiki.

MASARYK ODSTOPI.

LDU. Praga, 9. maja. (DKU). Po poročilu »Bohemie« bo predsednik Masaryk po otvoritvi parlamenta odstopil, da se bodo mogle izvesti ustavne nove volitve predsednika republike.

POLJAKI PRIDEJO V PULJ PO SVOJE BRODOVJE.

LDU. Berošin, 10. maja. (DKU). Montagszeitung javlja po francoskem listu, da se odpelje 2000 poljskih pomorščakov v Pulj, da prevzame iz avstrijske dedičine puljsko vojno brodovje, obstoječe iz več križark in torpedov.

ITALIJANSKE KONCESIJE TIROLCEM.

LDU. Dunaj, 10. maja. (ČTU). Kakor javlja »Morgen«, je izjavila Italijanska vlada, da je pripravljena, oprostiti nemško Tirolsko od vojaške službe v italijanski armadi do leta 1938.

VRPAŠANJE ZAPADNE OGRSKE.

LDU. Dunaj, 10. maja. (ČTU). Montagszeitung javlja, da so pripravljena dela za prevzetje zapadne Ogrske dovršena. Upravi bo načeloval sekcijski načelnik Neugebauer, član mednarodne komisije v Šopronju.

AVSTRIJSKO - UKRAJINSKA POGODBA.

LDU. Dunaj, 10. maja. (ČTU). Kakor poroča »Morgen«, je avstrijska - ruska trgovska družba sklenila pogodbo z Ukrajino glede izmenje blaga. Avstrija dobi za poljedelske stroje več tisoč ton mokri in slanini. Družbi se je posrečilo, postaviti odvažanje teh živil iz Odese pod zaščito angleškega sindikata, iz Galaca na Dunaj pa pod varstvo mednarodne donarske komisije.

BELGIJA IN FRANCIJA OB RENI.

LDU. Pariz, 10. maja. (DKU. Havas). Belgija trgovska zbornica je včeraj v navzočnosti ministarskega predsednika Milleranda in belgijskega trgovinskega ministra obhajala 30letnico ustanovitve. V svojih govorih sta oba mistra poudarjala potrebo tesne zveze med obema državama. Millerand je rekel: Belgija in Francija sta obe ob Renu. Vsi veste, kakšno nevarnost pomeni to in koliko previdnost nam to našaga. Nato je določil, da se morajo čim prej

hitreje napraviti načrti za trgovske dogovore. Omenjal je, da se bo v kratkem sklenila pogodba glede inksembrških železnic ter končal: Za našati se smemo drug na drugega.

ANGLEŠKO - RUSKA POGAJANJA.

LDU. Amsterdam, 9. maja. (Brezično). Kakor poroča »Westminster Gazette«, naznana brezična brzozavrnka iz Moskve, da je pričakovati začetek angleško-ruskih milovnih pogajani. Sovjetska vlada je sprefela predlog lord Curzona, naj se pričnejo z angleško vlado pogajanja o ustaviti sovražnosti v krimskem odseku.

DEMONSTRACIJE NA DUNAJU.

LDU. Dunaj, 10. maja. (DKU). Današnja demonstracija socialno-demokratične stranke, ki se je priredila s parolo »Ven z oddajo premozjenja, proti domaći in međunarodni reakciji ter za komunalizaciju dunajske policije«, je potekla popolnoma mirno. Navzlic ponovnim ploham se je manifestacija pričela ob določeni ur. t. j. ob polu sedemnajstih. Manifestacija se je vršila na Ringstrasse, po kateri je korakalo več tisoč ljudi v deserterstvih mimo policijskoga poslopja in parlamenta. V obhodu so bili zastopani vsi poklici. Na zborovanih pod milim nemom, ko so se vršila pred koncem manifestacije, je govorilo več govornikov, ki so razložili namen manifestacije. Obenem se je vršila manifestacija komunistov, za katero so izdali socialno-demokratični voditelji geslo, naj se prezre. Tudi ta manifestacija je potekla brez incidenta, ker so komunisti počakali, dokler ni socialnodemokratični obhod odkorakal. Na trgu pred mestnim domom je bilo zbranih približno 6000 komunistov. Komunistični voditelji so v svojih govorih lutno napadali državnega kancelarja dr. Rennerja, strokovne organizacije in krščanske socialce. Vsi govornikl so izrazili svojo simpatijo za sovjetsko Rusijo.

Iz naše kraljevine.

= Smetana v Beogradu. Beograd, 10. maja. Včeraj ob 2. pooldgne je prispel iz Zagreba v Beograd znani češki pevski zbor »Smetana«. Na kolodvoru so pričakovali pevski zbor češki poslanik Kalina s celim poslanškim osobljem, člani češke kolonije v Beogradu, ravnatelj beogradskega gledališča z delom osoblja, novinarji, pevska društva in druge korporacije ter velika množica beogradskega me

Poziv vsem članom Zveze jugoslov. železničarjev.

Danes smo dobili brzojav od Centralnega odbora v Beogradu, da se pogajanja v ministerstvu saobraćaja radi končnega redigranja in uveljavljenja pragmatike prično dne 12. maja 1920.

Otdeljni odbor Z. J. Z. je delegiral k temu pogajanjem tovarise Deržiča, Korošca in Rupnika; zadnja dva sta se danes že odpeljala.

Ker se zadnje čase zoper vprizarja prozorna gonja, grozi s stavko v delavnici v Mariboru in pasivno resistenco po vseh sloven. progah od 15. maja 1920. naprej, pozivamo

vse naše člane in vse poslene slovenske železničarje, da naj ne nosejo raznim političnim hujščcem. Tovariši, zavedajte se obupnega položaja, v katerem se nahaja po krividi brezvestnih političnih agitatorjev celokupno jugoslovensko železničarstvo in ne dajte se zapeljati k napromišljjenim korakom in s tem v slabši položaj. O poteku pogajani v ministerstvu saobraćaja vas bomo tedensko obveščali.

Ljubljana 10. maja 1920.

Predsedstvo Z. J. Z.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. maja 1920.

Izplačevanje ali podaljševanje 6%nih državnih bonov se je pričelo dne 10. maja t. l. in se vrši za Slovenijo edinolec pri finančni deželni blagajni v Ljubljani. Hkrati z glavico se plačajo dekurzivne 6% obresti v kronsco-dinarskih novčanicah, pa ne samo za one bone, ki so bili izrecno prolongirani, ampak tudi za one, ki molče veljajo za prolongirane, če tudi niso bili prezentirani radi prolongacije. Poleg 6% obresti se izplača za one bone, ki imajo pravico do nje, tudi premija 3 dinarov za vsakih 100 K. Pravico do premije pa imajo samo oni boni, ki so bili kupljeni v času od 15. maja do včetega 15. junija 1919. leta. Boni pa se smejo tudi podaljšati za daljnji 6 mesecev. Podaljšanje se izvrši tako, da se izda nov bon z datumom onega dneva, kadar se bon v podaljšanje prezentira. Dekurzivne obresti za čas, kadar je bilo treba predložiti bon za izplačevanje pa do dneva, kadar se zahteva podaljšanje bona (izdanje novega bona), se ne plačajo. Sicer pa velja glede prolongiranih bonov vse ono, kar smo povedali glede izplačanih. Premija seveda ne preide na nove, ker zanje ni oblikovljena. Obresti za nove bone znašajo tudi 6% in se plačajo za naprej (antiflativno) takoj ob prolongaciji. Za bone, ki bodo v plačilo predloženi še le po preteklem roku, se bodo plačale obresti samo do roka; naknadne obresti pa se ne bodo plačevali. Če ima bon pravico do premije, potem mora biti še preden se predloži finančni deželnemu blagajni, na njegovem hrbitu od banke, kjer je bil kupljen, potrjen, da je bil prolongiran s pravico do premije, sicer se smatra, da je bil prolongiran brez pravice do premije. Če pomislimo, da plačujejo naše banke in hranilnice za hranilne vloge in vloge v kontokorrentu kvečjemu 3 do 4%, potem lahko mirno trdimo, da je denar v državnih bonih izvrstno naložen.

All se vračajo Šusterščevi časi? Iz Radovljice nam pišejo: Klerikalni črni panter zoper pokazuje svoje kremplje ter naskakuje iz zasede. V Ljubljani ne veste, kaj počenjajo Šusterščijanci po deželi, ker jim dajejo pri dr. Brejčevi vladu vso svobodo in potuhu. Tudi v Radovljici jim je zrasel greben, ker imajo v današnjem poverjeništvu notranjih zadev zaslombu. Naš glavar Anton Mencinger, ki je prišel semkaj po dr. Mathiasu žalostnega spomina, naj postane najnovješa žrtev Šusterščijancev, ker je uradnik, ki postopa vedno strogo po zakonu in taktonu v vsakem oziru. In na kakšen način! Po naročilu iz Ljubljane se je sešlo 6. t. m. v Radovljici, ko baš ni bilo glavarja doma, nekti Šusterščianski župan ter so sklenili izreči glavarju — nezaupnico. Pomislite, župani izrekajo državnemu uradniku, sestru državnega urada, imenovanemu po ministerstvu in kralju — nezaupnico! Župani na temelju svoje nezaupnice zahtevajo, naj se glavar odstavi in prestavi! In županski sklep z dne 6. t. m. je bil 7. t. m. v Ljubljani, in še isti dan — prosim, še isti dan! — je poverjenik napisal in dal odpraviti dekret, s katerim se pošilja naš glavar v — Kočevje! Ba je pošljeno semkaj dr. Hubada, kam pa odrienejo dr. Ogrin iz Kočevja, ni še znano. Ali ni to famozno? Poverjenik na ukaz par Šusterščijancev premetava glavarje kakor po deski šahovske figure. Glavar je imenovan po ministru in kralju, a vendar ga pehajo iz kraja v kraj. Kaj porečeo k temu naši poslanci? Kaj ukrene naša strokovna organizacija? Zgodila se je nečuvana nehotnost, ki more spraviti uradnika na stališče najzankarnejšega sluge. Dogodek je načelne v zastnosti. Kar se je danes zgodilo glavarju Mencingerju in vodji okr. glavarstva dr. Ogrinu, se lahko jutri zgoditi še temu in onemu, ki ni všeč Šusterščijancem ali kakemu poverjeniku. Ali smo res že v popolnoma brezpravni državi? Ali ne veljajo nič več zakoni in pragmatika? Za danes vas o tem škandalu, naši klerikalni upravi le nekako

obveščam, dasi morda prizadetim to ne bo volji. Toda nasilnosti, povemo takoj, ne bomo molče prenashali in se ji upremo z vsemi zakonitimi sredstvi.

Z našega vseučilišča. Z ukazom prestolonaslednika regenta Aleksandra je bil imenovan izredni profesor na vseučilišču v Zagrebu Artur Gavazzi za rednega profesorja zemljepisja na filozofski fakulteti našega vseučilišča.

Iz finančne službe. Višji finančni svetnik dr. Janko Podnebšek je premeščen od delegacije ministrstva financ k davčni administraciji v Ljubljani kot predstojnik. Davčni upravitelj Rudolf Weixler je premeščen iz Vrhnik v Novo mesto in davčni upravitelj Josip Golob iz Borovlja na Vrhnik.

Iz politične službe. Okrajski glavar Hugo Hofauer pri poverništvu za notranje posle je premeščen k oddelku za narodno brambo, okrajski komisar dr. Adolf Goljan na tega oddelka k predsedništvu deželne vlade za Slovenijo. Imenovani so: koncipist pri magistratu v Mariboru Alojzij Petaču iz Srednjih Camell, ki je bilo včeraj opoldne ukradeno kolo tvrdke »Gorec«, črno pleskanino v vredno 3000 K izpred poslopja okrajnega glavarstva v Hrastovi ulici.

Jugoslovenski novinarji se pozivajo, da ne sprejmo nobenega mesta, ki bi se jim ponujalo pri kakšnemkoli podjetju v zasedenem ozemlju.

Razpuščeno društvo. Poverjeništvu za notranje zadeve je razpuštilo društvo »Zveza trgovskih naставljencev na slovenskem ozemlju«.

Komuniste na Jesenicah, kjer je oblast dala arietirati med železničarsko stavko, so pretekli teden izpuštni na svobodo. Vrnili so se na Jesenicu, kjer pa so bili v soboto baje znova arietirani. Zakaj, nam ni znano.

Dobra letina se nam obeta, zato so jete cene živil povsodi, zlasti pa v Bački in v Banatu padati. Pšenica je padla na 8 K, tudi cene koruzi so se znatno znižale. Tudi prisne se opaža lahko padanje cen. Krompir, ki so ga preje prodajali po 4 in 5 K, ga ponujajo sedaj po 2 K. Pred nekaj tedni ni bilo v naših krajih več dobiti vina, sedaj prihajajo vinogradniki z Dolenskega in Štajerskega ter ponujajo vino po znatno znižanih cenah. Vse kaže na to, da so cene živilske potrebščin že vendar dosegle višek in da so odločno na potu navzdol.

Kako veržilo z manufakturnim blagom? Organi urada zoper veržnike so nedavno dognali, da stoji v Komenskega ulici š. 16 na dvorišču mala hiša, v kateri so ustavili neko veržniško trgovino z manufakturnim blagom na debelo, katero vodita baje dva Italijana iz Trsta. Zadevna hišna preiskava je ugotovila, da je imel neki Janko Šibenik iz Postojne v lokalnu nekaj manufakturnega blaga, s katerim je veržil. To blago so mu zaplenili. Nekaj dni pozneje sta prišla iz Trsta v Ljubljano neki Edmund Palutin, baje lastnik male manufakturne trgovine v Trstu in neki Edward Steg u. Seboj sta prinesli avto manufakturnega blaga. Palutan in Steg sta imela že dolgo časa v najemu omenjeno hišo za svoje veržniške in nekoncesionirane kupčije. Najemina je znašala 150 K na mesec. Iz Trsta sta najprej donesla blago v malih množinah, v cilicah, toda vedno več slednjič so jima kupčije tako procvitale, da sta postala grosista z avtom. Zanimivo je, da ta dva trgovca-eksporterja nista kupovali blago direktno v tovarnah, ampak v Trstu, tako da sta plačala blago dražje kot drugi. Šibenik pa je bil junjun komislonar in agent. Oba nista imela v Ljubljani nikakih trgovskih koncessij. Blago sta vedno izvažala, oziroma uvažala pod fingiranim imenom »Peter« — Solksi drevoreda, da sta tako imela nekatere ugodnosti pri carinskih uradih. Veržniki

urad jima je znesel eden avto blaga v vrednosti 40.000 lir. Dalje so bili obsojeni val trije na teden dni zapora in 1000 K globe. To sodbo je sedaj potrdil kazenski senat odseka za prehrano.

Nemško-slovenska čast celovškega knezoščoka. Celovški vele-nemec Okorn je bil lansko leto zaračun s hujškanja za štiri mesece interniran v Ljubljani. Ko mu je bila zopet dana svoboda in so ga naše oblasti poslale tja, kamor ga je vlekoval sreč, namreč v Avstrijo, je bilo prvo, kar je storil, da se je v Lipicu pošteno napil. Vsled tega mu je v vaku zrasel greben, da se je spravil nad duhovnika dr. Amschla ter začel zmerljati nemško duhovščino zlasti pa krškega knezoščoka dr. Hefterja, češ da je narodni izdajalec ker je on. Okorn, čital v slovenskih listih, da je postal na shod v Sinči vesel in Dobrili vesi svojega zastopnika, ki je pozdravljal zboravce. Dr. Hefter, ki je izvedel za to zmerianje, je Okorn tožil ter navaja v obrambo svojega nemškonacionalnega mišljeljnja, da je knezoščokfiski ordinarijat po zasedbi Dolenje Koroške s strani jugoslovenskih čet ustavil v Sinči vesel ekspozituro, ki je morda poslala svojega zastopnika na ta shod. Okorn je bil obsojen na 200 K globe ali 2 dneva zapora.

Slovesen pogreb žrtve sodelnika politike. Ljubljansko »Prostovoljno gasilno in reševalno društvo« v ponedeljek 10. majnega t. l. na slovesen način položilo v grob drugo žrtev, ki je padla v izvrševanju svojega človekoljubnega poklica pri veliki požarni katastrofi na glavnem kolodvoru. Ob 5. popoldne je bil pogreb za poškodbami v deželni bolniči umrelga Maksa Levca iz mrtvavnice na pokopališču Sv. Križa. Načelu pogrebu je svirala godba ZJZ. Pogreba so se polnoštevilno udeležila poleg ljubljanskega »Prostovoljno gasilnega društva« še naslednja gasilna društva: tobačna tovarna, Vič - Glinice, Moste, Šiška, Zalog, Podutik, dalje zastopniki mestne občine z g. podžupanom dr. K. Trillerjem na čelu, zastopniki južne železnice, načelnik kolodvora g. Ludoval, zastopniki pošte, justice in policije ter številno občinstvo. V kratkom nagrobnem govoru se je poslovil v imenu mestne občine g. podžupan dr. Triller, omenjajoč, da je Levec tretja žrtev gasilnega poklica, od katere obstaja gasilno društvo. Pred 25 leti je padla prva žrtev — Indo — pri velikem požaru na Barju. Sedaj po 50-letnici polagača za žrtev tretjo žrtev v grob. Objektiva, da bo mestna občina blagohotno podpirala rodbine obeh žrtev. Žargi zapušča tri in Levec 7 nepreskrbljenih otrok. — Za »Prostovoljno gasilno in reševalno društvo« se je ob odprtih pomislil poslovil z lemnim govorom načelnik g. Josip Turk: »Kadar se oglasti rog s svojo žalostno melodijo, tedaj vsak gasilci hiti na pomoč, vsak zapuščeno in otroke ter se žrtvuje v svojem humanem poklicu za blagor bližnjega. Tvoja smrt nam ne jemite poguma za nadaljnjo delovanje. Potri globo žalosti izročamo tvoje truplo materi zemlji in iz dna srca Ti kljemo: »Z bogom! Na pomoč!« V naših srcih kljuečt lubezni! — Obe žrtvi sta položeni zaporedoma. Prostovoljno gasilno društvo namenjava obema postaviti skupen spomenik.

V nedeljo dopodne je imelo društvo svečano žalno sejo, na kateri se je naklonila obema družinama začasna podpora po 1000 K, kakor tudi ranjenemu Zgoncu 500 K. — Nenimenovani gospod je postal društvo 3000 K, da jih razdeli med prizadete. Aveliramo na vse ljubljanske sloje, zlasti hišne posestnike, banke in industrije ter trgovce, da prihite nešrečnim rodbinam na pomoč s primernimi darovi, katero sprejemajo »Prostovoljno gasilno in reševalno društvo«.

Civilne oblike. Mestni vojaški urad sprejema prizlake za civilne oblike v vojni padilih in mrtvih proglašenih vojakov, samo od upravnih členov v Ljubljani bivalajočih svojcev. Na dejeli pa sprejemajo te prizlake županstva ali pa ono okrainsko glavarstvo, kjer upravljenci dedič prebivali. To blago so mu zaplenili. Nekaj dni pozneje sta prišla iz Trsta v Ljubljano neki Edmund Palutin, baje lastnik male manufakturne trgovine v Trstu in neki Edward Steg u. Seboj sta prinesli avto manufakturnega blaga. Palutan in Steg sta imela že dolgo časa v najemu omenjeno hišo za svoje veržniške in nekoncesionirane kupčije. Najemina je znašala 150 K na mesec. Iz Trsta sta najprej donesla blago v malih množinah, v cilicah, toda vedno več slednjič so jima kupčije tako procvitale, da sta postala grosista z avtom. Zanimivo je, da ta dva trgovca-eksporterja nista kupovali blago direktno v tovarnah, ampak v Trstu, tako da sta plačala blago dražje kot drugi. Šibenik pa je bil junjun komislonar in agent. Oba nista imela v Ljubljani nikakih trgovskih koncessij. Blago sta vedno izvažala, oziroma uvažala pod fingiranim imenom »Peter« — Solksi drevoreda, da sta tako imela nekatere ugodnosti pri carinskih uradih. Veržniki

v bodoče, da bi se kočje ne otvarjale prej, dokler niso zadostno preskrbene z vsem potrebnim.

Pozor na tatove! Iz tajništvu Samostojne kmetijske stranke v Ljubljani je bil ukraden od 9. ure do popoldne dne 9. t. m. do 8. ure zjutraj dne 10. t. m. pisalni stroj »Courier«. Pokrov istega so tativi pustili. Stroj je zeleno barvan in ima popolne type za slovensko pisavo in tudi črko č. Svod (Hebel) črke si je bil sprovočeno zlomljen in je nadomescen z drugim, ki je z nekoliko drugačnega materiala. Tudi niklje »Štancice« z vdelano metersko mero ob gumijevem valju, na katerega črke vdarijo — pri tem stroju ni bilo. Pisava je vidna. Takozvan »Rücksteller« ne deluje brezhibno. Uredništva drugih časopisov prosimo, naj to blagohotno ponatisnejo.

Kolo ukradeno. Cevljarskemu pomočniku Alojziju Petaču iz Srednjih Camell, ki je bilo včeraj opoldne ukradeno kolo tvrdke »Gorec«, črno pleskanino v vredno 3000 K izpred poslopja okrajnega glavarstva v Hrastovi ulici.

Kultura.

V dramskem gledališču igrajo v torek, dne 11. t. m. ljubljanski akademiki izborni Cankarjevo satiro »Za narodov blazgor«. Predstava se vrši v korist akademskih menz. Vstopnice se dobre pri blagajni državne teleskega gledališča po cenah, ki so večje za dramsko gledališče pred zadnjim povisanjem.

Repertoar kraljevskega slovenskega gledališča v Ljubljani. Opera: V torku, dne 11. maja: Trovatore. Abon. E. — V sredo, dne 12. maja: Poljska kri. Abon. D. — V četrtek, dne 13. maja: Trovatore. Izven abona. — V petek, dne 14. maja: Poljska kri. Abon. B. — V soboto, dne 15. maja: Faust. Abon. A. — V nedeljo, dne 16. maja: Ježenij Onegin. Izven abon. — Drama: V torku, dne 11. maja: Za narodov blazgor. Igrači akademiki. — V sredo, dne 12. maja: Vsilenka — Saloma. Ab. E. — V četrtek, dne 13. maja: Sneg. Izven abon. — V petek, dne 14. maja: Smrtni ples. Uradniška predstava, izven abon. — V soboto, dne 15. maja: Sneg. Abon. D. — V nedeljo, dne 16. maja: Smrtni ples. Izven abona.

Sokolskost.

Sokol v Štefanji vasi priredi v četrtek, dne 13. maja akademijo v prostov

Masarykove sedemdesetletnice, spojeno z dvema nastopoma članic, gojenk in skupino naračala v prostorih brata Ivana Brlicha. Začetek ob 15. Komur je mar sokolska tu napredna stvar v ljubljanskih okolicah, ta ne zamudi poseti te prireditve. Zdravol

Nogometna tekma. V četrtek in petek, dne 13. in 14. maja, se vrši na prostoru ŠK Ilirija dve veliki nogometni tekmi med prvimi moštvi ŠK »Ilirija« ter Beogradskim športnim klubom iz Beograda. V nedeljo pa tekmuje na istem igrišču ŠK Olympia iz Karlovca proti naši Iliriji. Začetek vseh tekem ob 18. uri. Vstopnina običajna. Ob vsakem vremenu.

Nogometna tekma. S. K. Slovan. Rapid Maribor. Včerajšnja tekma je bila vsled zadnjega rezultata Rapid in Ilirija Ljubljana 2 : 0 v prid prvega moštva za klub Slovan nad vse zadvoljiva. Moštvo Slovana ni zamoglo vsled ureditev prostora sploh nič trenirati in se je odzvalo mariborskemu Rapidu samo, da pripomore klubu v sportnem interesu pri otvoritvi novega igrišča. Igra je bila vseskoč napeta, ostra in živahnina in je izpadla nepriskakovano v prid ljubljanskemu

Tvornica filmova »Jugoslavija« zasnovana je in posluje na najširji moderni osnovici tako, da je doista kadra u punom opsegu ispuniti stavljenu si zadači te prizvadati prvakasne izvorne filmove. — Dokaz je točno nedavno u Zagrebu prikazivani izvorni film ove tvornice »Kovač raspela«, koji je u nas naišao na zaslugevno uvađaju na svetsko tržište. Doskora dovršiće tvornica cijeli niz novih izvornih prvakasnih filmova, koji ne će nikako zaostajati ni za najboljim inostranim proizvodima.

Prijevezši poslovane bivšega komanditnoga društva »Jugoslavija«, kinematografskog poduzeća za proizvod filmove u Zagrebu, — a zatim i poslovane dioničarskoga društva »Croatia«, tvornice filmove u Zagrebu, — postoji danas »Jugoslavija« kao jedina isključivo domaća i isključivo domaćim kapitalom snabdjevena tvornica izvornih filmove u Jugoslaviji.

Dionička glavnica, prvično ustanovljena sa 3.000.000 K., povišena je zaključkom izvanredne glavne skupštine društva od 10. travnja 1920 na 8.000.000 K., te je upraviteljstvo ovlašteno, da prema potrebi emitira nove dionice.

Članovi su ravnateljstva gg.: Barac Tomislav, posjednik; Bombelles grof Josip, vicedeposjednik; Gremer Franjo, bankovni ravnatelj; dr. Kolarčić - Kišur, odvjetnik; Kreuter Ignjat bankar; Kukuljević pl.

Sakcinski Fran, posjednik; Kraler grof Miroslav ml., posjednik; Knažan Ljudevít, posjednik; Labaš pl. Blažkovečki, posjednik; Lauš Ignjet, posjednik; Milic pl. Teodor, posjednik, i dr. Rendi Valter, odvjetnički kandidat! — a članovi nadzornog odbora gg.: Aranjoš Stjepan, graditelj; Franz Vješkovskov trgovac; Kukuljević pl. Sakcinski Radovan, posjednik; Navratil Jaroslav, bankovni ravnatelj i Zidar Josip, veležič. — Predsjednikom društva izabran je gosp. Fran pl. Kukuljević - Sakcinski, dok poslovnu upravu sačinjavaju gg. Milic pl. Teodor, kao ravnatelj, i Hamlik Bošković te Alfred Grünthut, kao artištičke upravitelj.

3313

Pozvuedbe.

Zgubila se je v nedeljo zlata damska ura v napestnicu na potu od Save skoz Tomačevo do pokopališča Sv. Križ. Najdiši se prijazno prosi, naj se zglesi v upravnosti lista.

Izbudilo se je več 400 K. bankovcev. Najditev naj ih odda na policijskem ravnateljstvu.

Izbudila se je v petek, dne 7. maja načrta taška, in sicer od hotela Tratnik do kolodvora v Ljubljani, ali pa v popoldanskem vrhniškem vlaku z zlatnino in legitimacijo na ime Roza Nanut iz Trsta. Pošten najditev naj najdeno odda proti ngradi 2000 kron v upravnosti »Slovenskega Naroda«.

3273

Glavni uredkar:
Rasto Pustolešek.
Odgovorni uredkar:
Božidar Vodeb.

Pozivniki.

Mesari na stojnicah nismo presegli niti trenutek prodaje mesu, smo delali le v korist ljudstva, nasprotno so pa oni v mesnicah bojkotirali v najhujših časih, kar jih je bilo tam lažje in brez vsake izgube, ker so svoje blago po 28 kron 70 vln. prodali vojaštvu. Mi smo imeli teda izgubo, drugi pa lep dobitek in si na ta način na kopičili lepo premoženje, ker smo bili od oblasti primorani, prodajati meso po 22, oziroma 24 kron.

Tudi je dejstvo dognano, da nam mesari v mesnicah umazano konkurirajo po sejnih in sploh na deželi, ker kupujejo živilo po 2 kroni in še več dražje kot mi, kar tudi lahko store, ker meso tudi dražje prodajajo.

Mesari na stojnicah kupujemo ravno takoj živilo in prodajamo meso iste vrste ali pa še bolje, kot pa oni v mesnicah, razliko je edino le ta, da nam kmet živilo ne pruda za ceno, ki bi bila prodajni ceni pri merma, ker jo našim konkurentom odda za 2 kroni in celo dražje, ker imajo oni razprodajno ceno vso drugačno, tako, da ponemata razlika pri par volov t. j. v enem dnevu 600 kron, kar bi znalo celo najemimo na letu za lokal mesarjev v mesnicah.

Konštituirati moramo, da imamo mesari na stojnicah iste režijske stroške, kot pa mesari v mesnicah, če ne više, ker mesari v mesnicah svoje neprodano blago lahko spravijo na licu mesta, medtem ko moramo mi istega prepeljati zopet na klav-

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno, kolikor določa zakon

nico, s čemur nam narasejo zopetni stroški.

Tudi je resnica, da ima večina mesarjev v mesnicah poleg mesarske obrti še drug posebni kakovostnost, itd., kjer svoje še neprodano meso lahko draga srečje zoste razpečajo.

Ce mi prodamo na teden po tri vole, plačamo teda vso režijo na to ceno, kar je odmerjena mesarijem v mesnicah.

Tudi so bili sedanjii mesari na stojnicah večjidel mobilizirani ves čas svetovne vojne, svoje male prihranke, ki so jih imeli, jih je zaostala družina porabila in prišlo je z vojne skoro brez vsakih sredstev domov. Pričeli so svojo obrt vnovič, seveda, ker ni bilo kapitala, z malim dobičkom, samo, da so preživeli svojo rodbino in pa ustregli odjemalcem.

Vprašamo tedaj slavnii mestni magistrat, odsek za prehrano in pa tudi zadružno mesarjev, kake režije, koliko jih je bilo mobiliziranih in kako izgubo so imeli mesari v mesnicah med vojno in po prevratu.

In kakšne režije so pri mesarjih v mesnicah sedaj, v koliko so večje kot pa pri nas, to se naj nam dokaže in razloži, da bomo zamogli to dejstvo upoštevati tudi kot strokovnjaki.

Mesari s stojnic.

Prodaja se dve temno rjavi triletni, že vpeljani, v vsakem oziroma zanesljivi kobilli. Ogledata se v Šestendorovi ulici št. 4.

3346

Vtova isče mesto gospodinje k vdomcu brez otrok ali z otroki ali kot natakarica. Ponudbe na upravnosti Slovenskega Naroda pod »Gospodinja« 3329.

Isče se zanesljiva gospodinjna, ki do in marljiva, pisanje perfektno v nemškem in slovenskem jeziku, večja nemške stenografije in se sposna na pisalnem storju, in sicer proti skorajšnjemu nastopu službenega meseta. Prosoje naj se vpošlji s prepisom izplačilimi zahtevarima na naslov cementarne v Trbovljah. 3344

Dr. Vljam Némethy, odvetnik v Dolnji Lendavi, sprejme v svojo pisarno pod ugodi koncipijenta rovinjega sodnika, odnosno mlajšega odvetnika, ki bi stopil v kompanijo. Ponudbe v v katerih naj se stavijo zahteve, sprejema gorejši. 3314

Odpadki od žage, drva in žaganje, zelo pripravno tudi za kurjavo v tovarnah s parnimi obrati, se oddaja stalno po zelo nizkih cenah. Pri vecjih množinah skupaj znaten popust. Ivan Šilka, tov. parketov in parna žaga Ljubljana, Metelskova ulica 4. 3331

Sprejmemo takoj fakturista, ki je izuren v železniški stroki. Ponudbe na poštni predal 31. 3330

Ženitna ponudba!

Mlad inteligenčen Slovenec prikuplja zunanosti se želi seznaniti z gospodinjstvom ali mlado vdovo v starosti od 25 do 35 let. Biti mora izobražena in lepe zunanosti. Izjema mora biti v kuhi za domače potrebe. Na denar se ne ozira. Biti mora v vseh ozirih poštena in moralna. Resne ponudbe s sliko naj se pošljajo na naslov: F. M., 38 Cortland Street, New York, N. Y. North Amerika. Slike se na zahtevo vrnjejo in popolna tajnost je zajamčena

Proda se 8 leten konj, dober za vožnjo in ježo, visok 165 cm. Ponudbe na upravnosti Slov. Nar. pod »Osmeletni konj« 3334.

Isče se proti dobremu plačilu v sredini mesta ena ali dve sobi s posebnim vhodom, prazni ali meblirani. Ponudbe pod »Sobe 19/3332« na upravnosti Slovenskega Naroda.

Stanovanje se odda mirni stranki brez majhnih otrok za letoviščarje tako. Zve se pri Kolencu, Ladja, četrte ure od kolodvora Medvede. Brez znamke se ne odgovara. 3342

Prodaja Par figurativnih vprežnih konj, par prima noriških kobil, vagon škopnikov proda R. Frizzl, Vuhred ob Dravi. 3340

Proda se v Ljubljani enonačrtovna hiša z lepim ograjenim vrtom. Naslov pove upravnosti Slovenskega Naroda. 3319

Proda se 180 do 200 m² lepe skalce za pokritje strehe pri Ivani Kuralti, valjčni mlj. Domžale. 3317

Sode in kadi za žganice žganja in pivovarne, skupaj 600—4000 litrov prostornine, skupaj za okoli 50.000 litrov proda ceno Jeranec & Held na Maibor ob Dravi Stolni trg 2. 3310

Isče se za takojšnji nastop intelligentna gospodinjna

(Kinderfräulein) k 7 letn. dečku. Znati mora nemški jezik. Prvovrstna hrana in dobro stanovanje. Plača po dogovoru. Pisarni ponudbe s sliko in spricenjim na gospo Ema Zimmermann, Osijek I. Preradovićeva šetališče 4, II. nadstropje Slavonija. 3303

Kupim dobro ohranjeno kitaro, kredenico, mizo, dve nočni omarički in več močnih stolov. Ponudbe pod Šifro: »Dobro ohranjeno 3348« na upravnosti Slovenskega Naroda. 3348

Rupim 5 do 8 let starega konja. Ponudbe pod »Deber konj 3335« na upravnosti Slovenskega Naroda. 3335

Proda se salonska suknja, smoking in telovnik, močni čevlji, vse skoraj novo. Poizve se Gradišče 5/1, levo. 3338

Zlata dama 14 kar. in natančno 14 kar. in natančno idoča, se takoj proda za 560 kron. Kje, pove upravnosti Slovenskega Naroda. 3327

Proda se salonska omarica, postelja, nočna omarica, miza in dr. v najboljšem stanju za ceno K 3600—Istotam se kupi lep otroški voziček Naslov pove upravnosti Slovenskega Naroda. 3315

Proda se kompletna sobna in kuhinjska oprema v dobrém stanju. Kje, pove upravnosti Slovenskega Naroda. 3320

Posejilo 30.000 krun izčrna dama proti vključilbi na posestvo na prvo mesto. Naslov pove upravnosti Slovenskega Naroda. 3328

Staro lito in novano železo kupuje po visoki ceni na vagone Vatre Kosi, Mahole-Poljane. 3325

Isče se za takojšnji nastop intelligentna gospodinjna

(Ivana Vidali, misar, Menges). 3337

Strojni klijančnik (strojni monter) se sprejme takoj pod dobrimi pogoji. Ponudbe na Delniško pivovarne Laski trg 1. Štefanje. 3266

Puchov motocikel v dobrém stanju se proda. Naslov Ančetaj ekspediciji, Al. Matejč, Ljubljana. 3310

Proda se neravbeni stroj za trenaže (Kugelmühle) Poizve se v pisarni Kastelej in drug. Mihaličeva cesta št. 6. I. nadst. od 9. do 12. dop. 3205

Kupim svakut kolčinu dasaka, lati, gradjenjiv lesa okrugla in tesna, dajem na zahteve životnih namiznicca u zamenu: kukuruz, zob (oves), grah, pšenica. Vladimir Ivković, Ščitar. (Vojvodina). 3182

Kupi se ali zamjenja za živila 50 m U.-železa 20/20 mm za rulete, potem za veliki štětilník, lepih čeških plošč (kalec). Ivan Kuralti, valjčni mljin v Domžalah. 3265

Izveženo strojepiralko sprejme čim prejnoti načrtno listo. Pisarna v Ljubljani. Ponudbe pod Št. upr. tega lista. 3280

Rupim rupirno stiskalniko. Naslov pove upravn. Slov. Nar. 3251

Loti topilja koker sliški in sliški, vijši dnevni ceni Prva jugoslovanska miliarna in sliški, preje Pavel Seemann, Ljubljana-Vič. 3277

Kupilo se steklenice vinski, čampanjske in druge. Ponudbe pod Št. Štefanje 3. 3239

30.000 kom. zidne plošč je potrebno proti takojšnji dobavi. Ponudbe z naznačeno, loko kolodvor Boh. Bistrica, te vposlati na naslov: Gradbena viseča električna Boh. Bistrica. Reflektira se samo na prvočrveno opako. 3304

Štrajnik k Lancovi lokomobilni se sprejme v dobro, stalno služivo. Hirana in stanovanje prekrabileno v hiši Pišča po dogovoru. Ponudbe na Pr. Kender, parni žaga in mizence v Litiji. 3216

Za zeleno krmo pripremo čamo sledete semeno; gruhovo čoko ali zelenino z evropskim po K 420 za kg. 3215

leto za krmo K 400 za kg. 3216

grah za krmo K 20 za kg. 3217

Novački Št. Štefanje 21. 3222

Isče se ali zamjenja za živila 50 m U.-železa 20/20 mm za rulete, potem za veliki štětilník, lepih čeških plošč (kalec). Ivan Kuralti, valjčni mljin v Domžalah. 3265

Rupim rupirno stiskalniko. Naslov pove upravn. Slov. Nar. 3251

Parfu skih steklenic. Parfumerie des fleurs de Franco, Pred Štefanjo 21. 3316

Isče se ali zamjenja za živila 50 m U.-železa 20/20 mm za rulete, potem za veliki štětilník, lepih čeških plošč (kalec). Ivan Kuralti, valjčni mljin v Domžalah. 3265

Isče se ali zamjenja za živila 50 m U.-železa 20/20 mm za rulete, potem za veliki štětilník, lepih čeških plošč (kalec). Ivan Kuralti, valjčni mljin v Domžalah. 3265

Isče se ali zamjenja za živila 50 m U.-železa 20/20 mm za rulete, potem za veliki štětilník, lepih čeških plošč (kalec). Ivan Kuralti, valjčni mljin v Domžalah. 3265

Isče se ali zamjenja za živila 50 m U.-železa 20/20 mm za rulete, potem za veliki štětilník, lepih čeških plošč (k